
[2020-17-RE](#)

Causa 2020-17-RE

(Guillaumin c/ Assegurances Generals, SA)

Número de registre 99-2020. Recurs d'empara

Aute del 26 de maig del 2020

BOPA núm. 77, del 3 de juny del 2020

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 18 de febrer del 2020, per la representació processal del Sr. Bernard Guillaumin, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 5 de febrer del 2020, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, dels principis de legalitat i d'igualtat d'armes i del dret a la defensa, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que retrotregui les actuacions al moment processal anterior a la decisió objecte d'aquesta demanda d'empara;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Atesa la situació excepcional que va donar lloc a la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2, la qual va suspendre l'activitat ordinària d'aquest Tribunal, aquesta resolució es dicta en data d'avui, tot i que el seu examen estava previst per a la reunió del Ple fixada pel 20 d'abril del 2020;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 3 d'octubre del 2019, el Tribunal de Batlles va dictar una sentència en què estimava de forma substancial la demanda formulada pel Sr. Bernard Guillaumin contra la societat Assegurances Generals, SA, i condemnava aquesta darrera a pagar al demandant 882.312,10 €, amb els

interessos legals corresponents comptats a partir de la data de fermesa d'aquesta resolució.

1.2. La societat Assegurances Generals, SA va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència.

1.3. El 6 de gener del 2020, la representació processal de l'autoritat financera andorrana, en la seva qualitat d'administrador judicial de la cessació de pagaments i fallida de la societat Assegurances Generals, SA va presentar un escrit en què posava de relleu que mitjançant un edicte del 2 de desembre del 2019, publicat al BOPA núm. 105 del 4 de desembre del 2019, es feia saber que mitjançant un aute del mateix any s'havia decretat l'estat de cessació de pagaments i fallida de la societat esmentada i, per aquest motiu, sol·licitava que se suspengués el procediment en curs amb arxiu de les actuacions.

1.4. El 16 de gener del 2020, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual decidia suspendre l'apel·lació fins que les parts sol·licitessin la seva continuació una vegada s'hagués procedit al tancament del procediment de cessació de pagaments i fallida seguit contra la societat apel·lant.

1.5. La representació processal del Sr. Bernard Guillaumin va formular un incident de nul·litat d'actuacions, d'acord amb les disposicions de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials.

1.6. El 5 de febrer del 2020, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què acordava no admetre a tràmit l'incident de nul·litat esmentat.

1.7. El 18 de febrer del 2020, la representació processal del Sr. Bernard Guillaumin va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 5 de febrer del 2020, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, dels principis de legalitat i d'igualtat d'armes i del dret a la defensa.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- Aquesta part impugna la decisió de la Sala Civil de reprendre el procediment d'apel·lació contra la sentència de la primera instància condemnatòria de la societat defenent una vegada s'hagi procedit al tancament de la seva cessació de pagaments i fallida.

- Al·lega que segons el Decret de cessació de pagaments i fallida del 4 d'octubre de 1969, els creditors disposen del termini d'un mes per presentar a l'administrador judicial els justificants dels seus crèdits.

- En aquest cas, la cessació de pagaments i fallida va ser publicada al BOPA, el 4 de desembre del 2019, per tant, els creditors podien presentar els justificants dels seus crèdits fins al 4 de gener del 2020.

- Ara bé, pel fet que, el 16 de gener del 2020, a petició de l'administrador judicial, es va suspendre el procediment d'apel·lació i es va posposar la discussió sobre el seu crèdit i sobre el seu import fins al

tancament del procediment de cessació de pagaments i fallida, la Sala Civil va permetre a l'administrador judicial no incloure aquest crèdit dins la massa de creditors.

- Addueix que aquesta decisió no està degudament motivada en Dret, ja que no precisa el text de la llei sobre el qual es fonamenta la possibilitat de reprendre l'apel·lació després del tancament de la cessació de pagaments i fallida.
- És per aquest motiu que va plantejar un incident de nul·litat d'actuacions conformement a l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials.
- Impugna la interpretació de la Sala Civil en relació amb la consideració que l'aute del 16 de gener del 2020 no és una decisió ferma i que, per tant, no es pot emprar l'incident de nul·litat de l'article 18 *quater* esmentat.
- En efecte, en primer lloc, destaca que la Sala Civil s'ha fonamentat en l'article 16.3 del Codi de procediment civil per definir una decisió ferma, no obstant això, aquest article no entrarà en vigor fins a l'1 de gener del 2021.
- Seguidament, es pregunta quin raonament ha pogut dur a la Sala Civil a considerar que l'aute del 16 de gener del 2020 no era una decisió ferma, ja que és difícil de veure quin recurs, que no sigui l'incident de nul·litat d'actuacions, es podria plantejar.
- Destaca que la Sala Civil mateixa reconeix que el legislador no ha definit els casos en què és possible dir que un aute judicial és ferm.
- Així mateix, posa de relleu que tot i que la Sala Civil considera que l'incident de nul·litat no és admissible a tràmit, alhora n'examina el fons per decidir que, independentment de l'aute del 16 de gener del 2020 que suspenia la resolució de l'apel·lació, la Llei li imposava de trametre a l'administrador judicial els justificants del seu crèdit abans del 4 de gener del 2020.
- El recurrent impugna aquesta interpretació de la Llei, ja que deriva en un resultat incoherent, perquè si l'apel·lació pot ser represa després del tancament de la cessació de pagaments i fallida, és evident que la liquidació ja s'haurà efectuat i no quedaran actius.
- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que retrotregui les actuacions al moment processal anterior a la decisió objecte d'aquesta demanda d'empara.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- En primer lloc, la Sala Civil examina l'admissibilitat de l'incident de nul·litat.
- Destaca que la representació processal del recurrent va fonamentar de manera expressa aquest incident en l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials.
- Cita i analitza els articles 18 *ter* i 18 *quater* de la Llei esmentada i conclou que aquest darrer només concerneix les resolucions definitives.
- Per tant, considera que l'aute del 16 de gener del 2020 no és ni una sentència ni tampoc una

resolució definitiva, sinó un aute.

- Destaca que si bé el legislador no ha definit els supòsits d'un aute ferm, l'article 16.3 del Codi de procediment civil que entrarà en vigor l'1 de gener del 2021 defineix una resolució definitiva com aquella contra la qual no es pot interposar cap recurs ordinari, sigui perquè no hi ha recurs ordinari possible, sigui perquè no s'ha interposat quan esqueia.

- Per tant, declara que l'aute del 16 de gener del 2020 no pot entrar en aquesta categoria i declara que l'incident de nul·litat ha de ser inadmissibles a tràmit.

- No obstant això, examina el fons de l'assumpte i indica que l'article 32 del Decret del 4 d'octubre de 1969 relatiu a la cessació de pagaments i fallida disposa que la resolució constatant la cessació de pagaments suspèn totes les accions individuals sobre els béns mobles com els immobles, per part dels creditors i que l'article 35 estableix que els creditors disposen de trenta dies hàbils després de l'efectiva publicitat per la presentació dels crèdits, els justificants dels quals han de ser entregats a l'administrador judicial (article 34).

- Per consegüent, considera que independentment de l'aute del 16 de gener del 2020 que suspenia el procediment d'apel·lació, el recurrent hagués hagut de trametre a l'administrador judicial els justificants del seu crèdit en els trenta dies següents a la publicació de la declaració de cessació de pagaments i fallida de la societat Assegurances Generals, SA, efectuada al BOPA, el 4 de desembre del 2019.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa, la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la Sala Civil ha fonamentat degudament en Dret la decisió impugnada en el moment de considerar que l'incident de nul·litat d'actuacions no era admissible a tràmit.

3.5. La jurisprudència constant d'aquest Tribunal disposa que la interpretació de la llei correspon als tribunals ordinaris, tret que aquesta sigui irraonable, il·lògica o vulneri un dret establert per la Constitució.

3.6. Si bé els articles 18 *ter* i 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials poden donar

lloc a interpretació pel que fa a la noció de "*resolució ferma*", la interpretació efectuada per la Sala Civil en la seva decisió del 5 de febrer del 2020 no és irraonable, ni il·lògica.

3.7. Sense que calgui examinar els altres motius invocats pel recurrent, cal concloure que la Sala Civil ha fonamentat degudament en Dret la seva decisió que declara la inadmissibilitat a tràmit de l'incident de nul·litat d'actuacions.

3.8. Per aquests motius, aquest recurs d'empara ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2020-17-RE presentat per la representació processal del Sr. Bernard Guillaumin contra l'aute del 5 de febrer del 2020, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 26 de maig del 2020.

Dominique Rousseau Josep-D. Guàrdia Canela
President Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy Jean-Yves Caullet
Magistrat Magistrat